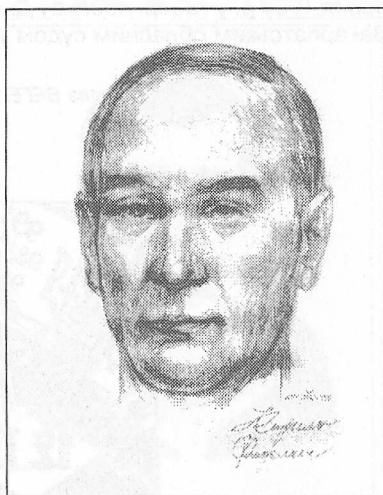

КИРИЛО ФЕДЕЛЕСХ

(1881 – 1950)

Кирило Феделеш – громадсько-політичний, культурний і релігійний діяч Закарпаття. Народився 20 серпня 1881 р. в селі Тополя Снинського округу (тепер Словаччина) в сім'ї греко-католицького священика. Закінчив народну школу в рідному селі, а згодом гімназію і духовну семінарію в Ужгороді. Два роки навчався на філософському факультеті Будапештського університету, паралельно працюючи учителем релігії при греко-католицькій парафії. Виключений з університету за українські погляди. Після висвячення в сан священика (1909 рік) ніс службу Божу

в селі Тур'я Пасіка Перечинського округу (1909 рік), згодом в селі Розтока Верещького округу (1909 – 1918 роки) та в селі Руське Поле Тячівського округу (1918 – 1922 роки). Працював помічником (1922 – 1928 роки), а потім професором Ужгородської і Берегівської гімназій (1928 – 1939 роки), в яких викладав релігію і німецьку мову. Один із засновників товариства "Просвіта" (1920 рік). При Берегівській гімназії заснував товариство "Тверезість" (12 лютого 1929 року), видавав журнал "Тверезість" і "Альманах Товариства "Тверезість" (1931 рік). Входив до складу редакції газети "Українське слово" та літературного додатку до неї "Слово" (1932 – 1938 роки). Опублікував книги на антиалкогольну тематику "Не пий!" (1933 рік) і "Алкогіль-клятва" (1937 рік), переклав поезії Гете "Лісовий цар" та Гейне "Льорелай" (1936 рік). Його перу належить також оповідання "Молитва" (1936 рік). 12 лютого 1939 року обраний послом Союму Карпатської України, де входив до культурно-освітньої комісії. Після окупації Закарпаття угорськими військами заарештований і ув'язнений спочатку в Іршавську в'язницю, а потім відправлений у концтабір Вар'юлопош (поблизу Ніредьгази). Після звільнення, завдяки клопотанню єпископа Олександра Стойки, був священиком у селі Липча Хустського округу. В роки окупації підтримував зв'язки з керівництвом Всеукраїнської Національної Ради в Братиславі, фінансуючи її, за що був заарештований (1945 рік). На

початку 1946 року заарештований управлінням "Смерш" і засуджений Ужгородським судом за антирадянську пропаганду на 7 років ув'язнення і 5 років позбавки в громадянських правах. Помер 27 березня 1950 р. у таборі поблизу Дніпродзержинська. Реабілітований Закарпатським обласним судом у 1992 році.

Микола ВЕГЕШ, Мар'ян ТОКАР, Михайло БАСЛАЇ

